

ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив школе: ОШ “Мирко Јовановић”	Радмила Вукићевић, професорка разредне наставе и Кристина Влајовић, школски психолог
Место, општина: Крагујевац, Крагујевац	
Школска управа: Крагујевац	
Опис примера добре праксе ИО	
Има један дечак – име му је Лаза...	
Кључне речи: основна школа, дислексија, социјално нестимулативна средина	
Опис образовне ситуације ученика и окружења	
После тешке породичне ситуације и развода родитеља, дечак Лазар, са мајком и старијом сестром долази у Крагујевац из једног села у околини града. Уписује се у нашу школу и полази у 3. разред. Мајка је дала учитељици и школском психологу важне информације о детету и породичној ситуацији. Дечак је одрастао у тешкој породичној средини, јер је доживљавао и гледао насиље оца према мајци и сестри. У тренутку промене пребивалишта породице и почетка живота у новој средини, отац је био у притвору. Дечак ми је првог дана саопштио да је имао проблеме у породици. Показао је отвореност, комуникативност и спремност да прича о себи, што ми је било веома важно. Здравствено стање дечака је било добро. Прикупљајући податке од мајке и на основу тренутне образовне ситуације ученика, утврдила сам да дечак има тешкоће у правилном изговору гласова, писању, читању и савладавању рачунских операција. У другом разреду је имао добар успех. Био је ниског раста, ситан и нежан, нејасног и “бебастог” говора. Већина ученика у одељењу га је одмах прихватила. Једна група дечака је покушавала да га исмеје због говора и слабије физике грађе и јасно показивала да га не жели у друштву. Лази је то тешко падало. Реаговао је бурно и веома узнемирено када је имао проблем. Био је веома осетљив на критику и негативан коментар вршњака. Мајка је показала жељу да сарађује са школом и очекивала помоћ и подршку како би Лаза успешно сваладао образовне садржаје, али и уклопио се у нову средину. Лаза је био мотивисан за рад у школи. Волео је да црта, боји, да сарађује са вршњацима, да се дружи и да се укључује у групне активности. Знао је ћирилицу и штампана слова латинице. Шчитавао је реченице и разумео прочитано. Уз помоћ је могао да напише правилно реченице на одређену тему. Преписивао је 2 – 3 реченице са табле или записивао по диктату. Био је веома спор и неопходно је било пружити му више времена за рад. Кратко је препричавао текст или причао о неком догађају. Давао је занимљиве одговоре о одређеној теми. Био је успешнији у усменом изражавању. Сабирао је и одузимао	

до 100. Имао је елементарна знања из културе живљења и о живој и неживој природи. Укључивао се у елементарне игре, трудио се и поштовао правила игре. Било је потребно више времена да га деца прихвате да игра фудбал, јер није био толико спретан и брз у тој игри. Избегавао је игре лоптом, јер се плашио ударца лопте.

Самостално је обављао хигијенске навике, паковао своје књиге и водио рачуна о школском прибору. Уз помоћ мајке или сестре редовно је радио домаће задатке. Мајка је приложила и медицинску документацију ученика из које се видело да дечак има дислексију и дисграфију и да је потребно извршити одређена прилагођавања како би дечак напредовао у раду.

Опис добре праксе

После периода упознавања дечака, у школи смо формирали тим за пружање додатне подршке ученику и поставили циљеве које треба остварити у наредном периоду. У редован рад са учеником, укључен је и школски психолог, дефектолог и мајка. Од почетка смо извршили следећа прилагођавања у раду:

- усмени начин испитивања и провере знања више је заступљен,
- текстуални задаци му се читају и појашњавају,
- учестала подршка вршњака у раду,
- седење у првој клупи,
- има продужено време за рад,
- добија прилагођене домаће задатке,
- добија прилагођене вежбе за усмено и писмено изражавање,
- користе се визуелна наставна средства (лап-топ, слике, калкулатор, таблица множења и дељења),
- подстицај и похвала за сваки напредак,
- дружење са вршњацима за време одмора и после школе,
- рад психолога и редовни третмани код дефектолога у здравственој установи.

У четвртој разреду је урађен ИОП-1 из српског језика и математике. Одржавали смо редовно састанке тима, где смо вршили анализу напредовања ученика, размењивали мишљења о тешкоћама, препрекама и ефикасним и делотворним поступцима у раду. Сарадња са мајком је била одлична. Имали смо потпуну подршку и сагласност да применимо све што је потребно у раду. Од мајке смо добијали корисне информације и препоруке за рад. Мајка је присуствовала и једном часу математике како би имала јаснији увид у Лазин рад на часу. Похађао је и школу менталне аритметике, што му је олакшало рачунање и допринело развоју пажње и концентрације.

Читали смо текстове о дислексији како бисмо били успешнији у раду (“Дар дислексије”, Дејвис, интернет).

Поред образовне подршке, било је веома важно радити на развијању социјалних вештина код ученика, нарочито на прихватању од стране вршњака у групи. Учила сам ко је од ученика био спреман да помогне Лази у раду, али и да се

дружи са њим. То су углавном биле девојчице, али и неки дечаци. Разговарала сам са Лазом о томе са ким он жели да седи, да проведе велики одмор, ко му се допада, ко му помаже и сл. Разговарала сам и са родитељима ученика који га нису од почетка прихватили и који су чак и били груби и агресивни према њему. У сарадњи са родитељима, проблеми су у већој мери решени, тако да није било нових проблематичних понашања према њему. Одржан је и тематски родитељски састанак о инклузији. На часовима одељњског старешине сам кроз радионице и приче са сличном тематиком, развијала код ученика поштовање и уважавање различитости. Другови су Лазу позивали на прославе рођендана, а мајка је организовала и дружење после школе. Лаза је почео да посећује и оца и да прича о томе како је провео време са њим. Имао је жељу да то подели. Изгледало је да је ружне догађаје преболео.

Лаза је успешно завршио четврти разред. Прилагођеним начинима, методама и средствима рада, савладао је у већој мери наставне садржаје и напредовао. Прихваћен је у вршњачкој групи. Већина вршњака је прихватила његове специфичности и могућности, тако да је са њима играо фудбал и имао своју улогу у тиму. Деца су научила да се не мора увек побеђивати, да нису сви за све талентовани и да не треба одбацити оне који су различити, већ им треба помоћи.

У петом разреду Лаза је наставио да ради по ИОП-у и да напредује у раду уз одређена прилагођавања. Наставници су прихватили наше препоруке. Лаза каже да му није много тешко градиво у петом разреду. Завршио је разред са добрим успехом. Има најбољег друга и другарицу. Каже да жели да постане “јутјубер” кад порасте.

Професионална добит

У досадашњем педагошком раду имала сам различите профиле ученика који су имали одређене тешкоће у учењу, понашању или развоју. Сваки ученик је био специфичан и другачији и за мене је представљао ново искуство. Учили смо ми од њх, како бисмо били успешнији. Моје професионално искуство је обogaћено, а најдраже ми је када схватим да постоји напредак у раду и обострано задовољство на релацији породица – школа. Веома је важно разумети тешкоће које имају други, јер је понекад довољна само лепа реч или осмех. Увек ме води једна мисао: кад ништа друго не можеш да урадиш да би некоме помогао, можеш му пружити љубав.